

Nationaal Fonds Betaalbare Geneesmiddelen

De SP presenteert donderdag een plan voor een Nationaal Fonds Betaalbare Geneesmiddelen. Met dit fonds wordt het mogelijk om geneesmiddelen die met publiek geld ontwikkeld zijn, op de markt te brengen voor een betaalbare prijs. Zo doorbreken we de macht van de farmaceutische industrie en houden we nieuwe medicijnen betaalbaar voor iedereen.

Onderzoeker René Bernards en oncoloog Jan Schellens van het Antoni van Leeuwenhoek ziekenhuis hebben recent laten zien dat er mogelijkheden zijn om de macht van de farmaceutische industrie te doorbreken. Zij ontdekten een nieuw medicijn tegen huidkanker en besloten om het niet voor veel geld door te verkopen aan de farmaceutische industrie, maar hun vondst juist op de universiteit verder te ontwikkelen. Voor hen was het doel om patiënten langer te laten leven en publiek geld eerlijker te besteden. Met het Nationaal Fonds Betaalbare Geneesmiddelen moet dit de standaard worden. Want waarom zou de farmaceutische industrie zo ontzettend veel winst mogen maken met medicijnen die ontwikkeld zijn met publiek geld?

Op dit moment is de afhankelijkheid van de farmaceutische industrie bij de ontwikkeling van medicijnen een groot probleem. Op universiteiten is vaak geen geld voor het doen van noodzakelijk onderzoek met patiënten en het registreren van een medicijn. Om deze noodzakelijke stappen te kunnen bekostigen is er grote afhankelijkheid van de industrie als geldschieter. De farmaceut brengt namelijk geld mee en koopt de uitvinding op, waarna zij op de markt een prijs kunnen vragen die vele malen hoger ligt dan de ontwikkelkosten van het medicijn. Vanaf het moment dat een farmaceut het medicijn opkoopt, is er geen enkele grip meer en worden we volledig afhankelijk van de grillen van big farma. Hoewel het medicijn grotendeels ontwikkeld is met publiek geld, strijkt de farmaceutische industrie de winst op. En de samenleving krijgt er onbetaalbare medicijnen voor terug.

Met een Nationaal Fonds Betaalbare Geneesmiddelen zorgen we ervoor dat geneesmiddelen die met publiek geld ontwikkeld zijn, tegen een normale prijs op de markt kunnen komen. Met het Fonds worden patiënt onderzoeken en registraties van nieuwe medicijnen gefinancierd, noodzakelijk onderzoek waarvoor geen publieke fondsen bestaan. Op die manier bepalen de overheid en de academische wereld wat er gebeurt met een medicijn en niet de farmaceutische industrie. Het publieke belang wordt voorop gesteld, in plaats van het commerciële belang.

Het fonds wordt gevuld met een verplichte bijdrage van de farmaceutische industrie. De farmaceutische industrie staat met 17,5% winst bovenaan het lijstje van meest winstgevende industrie.¹ Deze winst wordt gemaakt over de rug van de patiënt. De industrie besteedt 22% van de omzet (5,7 miljard) aan marketing.² Dus door 5% van het budget voor marketing (1,3 miljard) te heffen, wordt jaarlijks ruim 50 miljoen opgehaald dat kan worden ingezet voor de ontwikkeling van medicijnen. In Italië bestaat er een dergelijk fonds, waar de industrie ook verplicht aan bijdraagt vanuit het marketing budget.

Het Fonds wordt beheerd door ZonMw, de Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie.

¹ CBS onderzoek, april 2017: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2017/15/bedrijfsresultaat-hoogst-in-farmaceutische-industrie>

² Raad voor Volksgezondheid en Samenleving, *Ontwikkeling nieuwe Geneesmiddelen Beter, sneller, goedkoper*, blz. 48: https://www.raadvsv.nl/uploads/docs/RVS_Advies_Ontwikkeling_nieuwe_geneesmiddelen_-_nieuw_%28WEB_DEF%29.pdf